

PROGRAM MAKROEKONOMII – ĆWICZENIA

I ROK STUDIÓW STACJONARNYCH WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA

ROK AKADEMICKI 2006/2007 (SEMESTR ZIMOWY)

1

1. WPROWADZENIE DO EKONOMII I CHARAKTERYSTYKA GOSPODAROWANIA

Kategorie i pojęcia	rzadkość, dobra, zasoby, czynniki produkcji, ekonomia normatywna, ekonomia pozytywna, makroekonomia, mikroekonomia, gospodarowanie, krzywa możliwości produkcyjnych, efektywność ekonomiczna, koszt alternatywny
Problemy	Potrzeby i ich zaspokajanie. Dobra, usługi i produkcja. Czynniki produkcji. Rzadkość (ograniczonosc zasobów) czynników produkcji. Przedmiot ekonomii i metoda badań ekonomicznych. Rola analizy modelowej. Podejście normatywne i pozytywne w ekonomii. Makroekonomia a mikroekonomia. Pojęcie gospodarowania. Zasoby czynników produkcji i ich źródła. Rzadkość zasobów a racjonalne gospodarowanie. Wybór ekonomiczny. Krzywa możliwości produkcyjnych. Koszt alternatywny. Kapitał, podział pracy i pieniądz jako elementy systemu gospodarczego.
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Podstawy ekonomii, praca zbiorowa pod red. R. MILEWSKIEGO</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002, s. 17-48. • <i>M. SZCZEPANIEC: Makroekonomia – przewodnik</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2003, rozdz. 1. • B. CZARNY, R. RAPACKI: <i>Podstawy ekonomii</i>, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2002, rozdz. 1. • P. A. SAMUELSON, W. D. NORDHAUS: <i>Ekonomia</i>, tom 1, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004, rozdz. 1. • D. BEGG, S. FISHER, R. DORNBUSCH: <i>Ekonomia</i>, tom 1, PWE, Warszawa 1997, s. 29-49.

2. MIKRO- A MAKROEKONOMICZNE PODSTAWY GOSPODAROWANIA

Kategorie i pojęcia	rynek, popyt, podaż, cena rynkowa, konkurencja, elastyczność, konsumpcja, inwestycje, oszczędności, popyt zagregowany, podaż zagregowana, bezrobocie, inflacja, polityka gospodarcza, polityka fiskalna, monetarna, dochodowa
Problemy	Mechanizm rynkowy. System cen. Analiza popytu i podaży. Krzywa popytu i krzywa podaży. Elastyczność. Równowaga rynkowa. Nadwyżka i niedobór na rynku. Przesunięcia krzywych popytu i podaży. Cele i narzędzia makroekonomii. Gospodarka w skali makro: sektor prywatny i publiczny, sektor konsumpcyjny i inwestycyjny. Produkcja. Konsumpcja a oszczędności. Ceny i inflacja. Zatrudnienie i bezrobocie. Rola rządu w gospodarce. Model graficzny AD i AS.
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Podstawy ekonomii, praca zbiorowa pod red. R. MILEWSKIEGO</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002, s. 97-113, 331-339. • <i>M. SZCZEPANIEC: Makroekonomia – przewodnik</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2003, rozdz. 2 i 3. • P. A. SAMUELSON, W. D. NORDHAUS: <i>Ekonomia</i>, tom 1, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004, rozdz. 3. • P. A. SAMUELSON, W. D. NORDHAUS: <i>Ekonomia</i>, tom 2, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004, rozdz. 20. • D. BEGG, S. FISHER, R. DORNBUSCH: <i>Ekonomia</i>, tom 1, PWE, Warszawa 1997, s. 76-96. • D. BEGG, S. FISHER, R. DORNBUSCH: <i>Ekonomia</i>, tom 2, PWE, Warszawa 1998, s. 17-25, 70-71.

3. RACHUNEK DOCHODU NARODOWEGO

Kategorie i pojęcia	ruch okrężny w gospodarce, dobra i usługi finalne, wartość dodana, produkt krajowy brutto, produkt narodowy brutto i netto, dochód narodowy, eksport netto, dochody osobiste, dochody rozporządzalne, konsumpcja, oszczędności, inwestycje, deflator, podatek
Problemy	Ruch okrężny produkcji i przychodów. Proces tworzenia wartości dodanej i produkcji finalnej. PKB, PNB, PNN, DN, dochody osobiste i dochody rozporządzalne. Podział dochodów – konsumpcja i oszczędności. Ceny a pomiar rezultatów gospodarowania. Wielkości nominalne i realne. Państwo a podział dochodów. Mierniki rozwoju gospodarczego i dobrobytu.
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Podstawy ekonomii, praca zbiorowa pod red. R. MILEWSKIEGO</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002, s. 335-347. • <i>M. SZCZEPANIEC: Makroekonomia – przewodnik</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2003, rozdz. 4. • B. CZARNY, R. RAPACKI: <i>Podstawy ekonomii</i>, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2002, rozdz. 10. • P. A. SAMUELSON, W. D. NORDHAUS: <i>Ekonomia</i>, tom 2, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004, rozdz. 21. • D. BEGG, S. FISHER, R. DORNBUSCH: <i>Ekonomia</i>, tom 2, PWE, Warszawa 1998, s. 25-46.

4. KONSUMPCJA I INWESTYCJE. KEYNESOWSKI MODEL RÓWNOWAGI

Kategorie i pojęcia	planowane inwestycje, planowane oszczędności, skłonność do oszczędzania, skłonność do konsumpcji, krańcowa skłonność do oszczędzania, krańcowa skłonność do konsumpcji, funkcja konsumpcji, krzywa Engla, funkcja inwestycji, funkcja oszczędności, mnożnik inwestycyjny, paradoks zapobiegliwości, prawo Keynesa
Problemy	Struktura wydatków konsumpcyjnych i miejsce oszczędności. Krzywa Engla. Prosta funkcja konsumpcji i oszczędności. Prosty model równowagi: planowane inwestycje a planowane oszczędności. Inne ujęcie równowagi: popyt globalny a faktyczna produkcja. Następstwa rozbieżności oszczędności i inwestycji. Mnożnik.
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Podstawy ekonomii, praca zbiorowa pod red. R. MILEWSKIEGO</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002, s. 348-377. • <i>M. SZCZEPANIEC: Makroekonomia – przewodnik</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2003, rozdz. 7. • B. CZARNY, R. RAPACKI: <i>Podstawy ekonomii</i>, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2002, s. 370-396. • P. A. SAMUELSON, W. D. NORDHAUS: <i>Ekonomia</i>, tom 2, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004, s. 67-93, 118-130. • D. BEGG, S. FISHER, R. DORNBUSCH: <i>Ekonomia</i>, tom 2, PWE, Warszawa 1998, s. 49-69.

5. BUDŻET PAŃSTWA

Kategorie i pojęcia budżet państwa, dług publiczny, deficyt budżetowy, nadwyżka budżetowa, podatki

Problemy Składniki budżetu państwa: dochody i wydatki. Rola podatków. Skale podatkowe.

Literatura

- *Podstawy ekonomii*, praca zbiorowa pod red. R. MILEWSKIEGO, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002, s. 420-434.
- M. SZCZEPANIEC: *Makroekonomia – przewodnik*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2003, rozdz. 11.
- *Ustawa budżetowa na rok 2006 i 2007: struktura dochodów i wydatków państwa*.
- Artykuły z prasy. Dane z Rocznika Statystycznego.
- Konstytucja RP, Warszawa 1997, r.X., do art.226 włącznie.

6. POLITYKA BUDŻETOWA

Kategorie i pojęcia polityka fiskalna, mnożnik wydatków rządowych, krzywa Laffera, automatyczne stabilizatory koniunktury, podatek netto

Problemy

Rola polityki fiskalnej. Wydatki budżetowe. Mnożnik wydatków rządowych. Dług publiczny i deficyt budżetowy a charakter polityki fiskalnej. Spór o rozmiary budżetu. Poszukiwanie optymalnego poziomu opodatkowania. Koncepcja budżetu pełnego zatrudnienia. Budżet Polski 2006 i 2007. Reforma finansów publicznych w Polsce.

Literatura

- *Podstawy ekonomii*, praca zbiorowa pod red. R. MILEWSKIEGO, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002, s. 435-449.
- M. SZCZEPANIEC: *Makroekonomia – przewodnik*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2003, rozdz. 12.
- B. CZARNY, R. RAPACKI: *Podstawy ekonomii*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2002, s. 397-414.

7. PIENIĄDZ I BANKOWOŚĆ KOMERCYJNA

Kategorie i pojęcia pieniądź, płynność, bank komercyjny, bank centralny, rezerwy obowiązkowe, baza monetarna, mnożnik podaży pieniądza

Problemy

Ewolucja pieniądza. Pieniądź – jego formy i funkcje. Zasoby pieniądza i ich miary. Krecja pieniądza. Bankowość jako forma działalności gospodarczej. Struktura aktywów i pasywów banków. Depozyty bankowe. Mnożnik kreacji pieniądza.

Literatura

- *Podstawy ekonomii*, praca zbiorowa pod red. R. MILEWSKIEGO, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002, s. 450-472.
- M. SZCZEPANIEC: *Makroekonomia – przewodnik*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2003, rozdz. 9.
- B. CZARNY, R. RAPACKI: *Podstawy ekonomii*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2002, s. 415-427.
- P. A. SAMUELSON, W. D. NORDHAUS: *Ekonomia*, tom 2, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004, rozdział 25.

8. BANK CENTRALNY I POLITYKA PIENIĘŻNA

Kategorie i pojęcia bank centralny, stopa redyskontowa, operacje otwartego rynku,

Problemy

Istota i funkcje banku centralnego. Narzędzia realizacji polityki pieniężnej. Regulacje podaży pieniądza. Równanie obiegu pieniądza (Fishera). Baza monetarna. Wpływ polityki pieniężnej na zagregowany popyt i zagregowaną podaż.

Literatura

- *Podstawy ekonomii*, praca zbiorowa pod red. R. MILEWSKIEGO, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002, s. 472-488.
- M. SZCZEPANIEC: *Makroekonomia – przewodnik*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2003, rozdz. 10.
- B. CZARNY, R. RAPACKI: *Podstawy ekonomii*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2002, s. 427-443.
- P. A. SAMUELSON, W. D. NORDHAUS: *Ekonomia*, tom 2, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004, rozdział 26.
- Konstytucja RP, Warszawa 1997, r.X., art.227.
- Artykuły z prasy. Dane z Rocznika Statystycznego.

9. BEZROBOCIE

Kategorie i pojęcia siła robocza, stopa bezrobocia, bezrobocie dobrowolne, bezrobocie przymusowe, bezrobocie frykcyjne, bezrobocie strukturalne, bezrobocie cykliczne, naturalna stopa bezrobocia, pełne zatrudnienie

Problemy

Siła robocza jako czynnik produkcji. Czynniki określające popyt na siłę roboczą i jej podaż. Pojęcie bezrobocia. Społeczne i ekonomiczne konsekwencje bezrobocia. Mierzenie bezrobocia. Rodzaje bezrobocia. Naturalna stopa bezrobocia.

Literatura

- *Podstawy ekonomii*, praca zbiorowa pod red. R. MILEWSKIEGO, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002, s. 532-556.
- M. SZCZEPANIEC: *Makroekonomia – przewodnik*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2003, rozdz. 6.
- B. CZARNY, R. RAPACKI: *Podstawy ekonomii*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2002, rozdz. 13.
- P. A. SAMUELSON, W. D. NORDHAUS: *Ekonomia*, tom 2, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004, rozdział 29.
- D. BEGG, S. FISHER, R. DORNBUSCH: *Ekonomia*, tom 2, PWE, Warszawa 1998, s. 228-250.
- Artykuły z prasy. Dane z Rocznika Statystycznego.

10. INFLACJA

Kategorie i pojęcia	inflacja, indeks cen konsumpcyjnych, iluzja pieniężna, stopa inflacji, inflacja ciągniona przez popyt, inflacja pchana przez koszty, inflacja strukturalna, inflacja umiarkowana, galopująca, hiperinflacja, inflacja inercyjna, krzywa Phillipsa
Problemy	Definiowanie inflacji. Indeks cen dóbr konsumpcyjnych. Odmiany inflacji. Inflacja a podział dochodów. Makroekonomiczne konsekwencje inflacji. Inflacja a bezrobocie – pierwotna postać krzywej Phillipsa. Koszty zwalczania inflacji.
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Podstawy ekonomii</i>, praca zbiorowa pod red. R. MILEWSKIEGO, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002, s. 557-581. • M. SZCZEPANIEC: <i>Makroekonomia – przewodnik</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2003, rozdz. 5. • B. CZARNY, R. RAPACKI: <i>Podstawy ekonomii</i>, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2002, rozdz. 15. • P. A. SAMUELSON, W. D. NORDHAUS: <i>Ekonomia</i>, tom 2, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004, rozdział 30. • D. BEGG, S. FISHER, R. DORNBUSCH: <i>Ekonomia</i>, tom 2, PWE, Warszawa 1998, s. 266-287. • Artykuły z prasy. Dane z Rocznika Statystycznego.

11. CYKL KONIUNKTURALNY

Kategorie i pojęcia	cykl koniunkturalny, trend wielkości produkcji, ekspansja, recesja, innowacje, wzrost i rozwój gospodarczy
Problemy	Historyczne spojrzenie na problematykę cykli koniunkturalnych. Klasyfikacja cykli. Morfologia cyklu. Znaczenie innowacji. Konsumpcja, inwestycje i wydatki rządowe w trakcie cyklu. Zatrudnienie, bezrobocie w trakcie cyklu. Inflacja i poziom cen a cykl koniunkturalny. Pojęcie i wskaźniki koniunktury. Testy koniunktury. Ocena bieżącej koniunktury gospodarczej w Polsce. Prognozy koniunktury gospodarczej w Polsce. Cykle a wzrost gospodarczy.
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Podstawy ekonomii</i>, praca zbiorowa pod red. R. MILEWSKIEGO, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002, s. 513-532. • M. SZCZEPANIEC: <i>Makroekonomia – przewodnik</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2003, rozdz. 8. • P. A. SAMUELSON, W. D. NORDHAUS: <i>Ekonomia</i>, tom 2, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004, rozdział 23. • Rocznik Statystyczny 2005. Biuletyny statystyczne. Artykuły z prasy.

Uwagi:

1. Niniejszy program służy temu, aby móc przygotować się na zajęcia, opracowawszy uprzednio wskazany materiał.
2. W celu lepszego zrozumienia dokonujących się przeobrażeń w makro gospodarce polskiej i światowej niezbędne jest ciągle śledzenie prasy fachowej (i nie tylko). Polecamy m.in.:
 - a) magazyny, czasopisma i prasę: *Rzeczpospolita*, *Puls Biznesu*, *Wprost*, *Polityka*, *Newsweek Polska*, *Gazeta Bankowa*, *Nowe Życie Gospodarcze*, *Gazeta Wyborcza*, *Dziennik* oraz ich strony internetowe,
 - b) programy publicystyczne w radio i telewizji, takie jak: Salon Polityczny Trójki, Gość Radia ZET, Co z tą Polską?, Kropka nad „i”, Biznes Informacje, serwisy ekonomiczne TVN24, CNN czy BBC,
 - c) witryny internetowe poświęcone tematyce ekonomicznej.

<http://www.mf.gov.pl> (Ministerstwo Finansów, proszę zwrócić uwagę na bardzo ciekawe LINKI, np. GUS, Giełda Papierów Wartościowych, NIK, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, NBP i inne);
<http://www.nbp.pl> (strona NBP); <http://www.case.com.pl> - Centrum Analiz Społeczno-Gospodarczych;
<http://tiger.edu.pl> - Transformation, Information, Globalization Economic Research (strona w języku polskim, tu można znaleźć interesujące LINKI, także międzynarodowe oraz publikacje);
<http://www.euroinfo.org.pl> - Euro Info Centrum przy Funduszu Współpracy; <http://cie.gov.pl> - Centrum Informacji Europejskiej UKIE; <http://rcie.gdansk.pl> - Regionalne Centrum Informacji Europejskiej w Gdańsku; <http://www.stat.gov.pl>; <http://www.gus.pl>; <http://epp.eurostat.ec.eu.int/portal/page>;
<http://www.euroinfo.org.pl>.